

Leylâ Hanım Hakkında Bibliyografya Denemesi

 GÜLCAN ABBASOĞULLARI^a

Geliş Tarihi: 09.12.2019 | Kabul Tarihi: 21.04.2020

Öz: Leylâ Hanım XIX. yüzyılın önemli divân şairlerinden olup aynı zamanda Tanzimata geçişte divân edebiyatını temsil eden son isimlerdendir. Leylâ Hanım'ın divânında yer alan naat ve mersiyeleleri dikkat çekmekle beraber şiirlerinde Mevlânâ'ya olan övgüsünden Mevlevî olduğuna şahit olmaktayız. Bu sebepten araştırmamızda, Leylâ Hanım'ın divânından yola çıkılarak hususiyetle onun Mevlevî oluşu ve kerbela mersiyeleleri dikkate alınarak kaynaklar irdelenmiştir. Bu çalışma giriş ve iki bölümünden müteşekkildir. Giriş bölümünde Leylâ Hanım'ın hayatından ve divânından kısaca bahsedilmiştir. Birinci bölümde Leylâ Hanım'ın divânının yazma nüshalarını vermekle birlikte divânın baskıları hakkında bilgiler verilmiştir. İkinci bölümde Leylâ Hanım'ın şiirlerine yer veren yazma eserlere, Leylâ Hanım'dan ve şiirlerinden bahseden kitaplara, makalelere, bildiri ve tezlelelelelele yer verilmiştir. Leylâ Hanım hakkında herhangi bir bibliyografya çalışması yapılmamış olduğundan bu çalışmanın Leylâ Hanım hakkında bilgi sahibi olmak isteyenler için yardımcı bir kaynak olması arzu edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Leylâ Hanım, Tanzimat, bibliyografya, eser, yazma, makale.

^a Kafkas Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü
gulcan-019@hotmail.com

A Bibliography Essay Concerning Leyla Hanım

Abstract: Leyla Hanım one of the most important divan poets of the 19th century, she is also one of the last names representing divan literature in the transition to Tanzimat. Although we draw attention to the naats and elegies of Leyla Hanım's Divan, we witness that she is the Mevlevi in her poems. For this reason, in our study, the sources of Leyla Hanım are examined by considering the Mevlevi and Kerbela elegies. This study consists of an introduction and two parts. In the introduction part, the life and Divan of Leyla Hanım are briefly mentioned. In the first part, although the manuscripts of Leyla Hanım's divan are given, information is given about the pressure of the divan. In the second part, the manuscripts which include Leyla Hanım's poems, books, articles, papers and theses about Leyla Hanım and her poems are given. Since there was no bibliography about Leyla Hanım, this study was intended to be a helpful resource for those who would like to learn about Leyla Hanım.

Keywords: Leyla Hanım, Tanzimat, bibliography, work, manuscript, article.

Giriş

Babası Moralizâde Hâmid Efendi, annesi Keçecizâde İzzet Mollâ'nın kız kardeşi "Hatice Hanım"dır.¹ Leylâ Hanım'ın dayısı olan Keçecizâde İzzet Mollâ da XIX. yüzyıl'ın etkin, kendinden söz ettiren önemli divân şairlerindendir. Leylâ Hanım, İzzet Mollâ'yı kendine üstad kabul etmiş ve onun ilhamıyla yetişmiştir.²

Leylâ Hanım, hazır cevap bir şair olduğunu bir balmumcu çocuğa verdiği cevapla ortaya koymuştur. Leylâ Hanım, bu çocuğa gönül verir ve sıkça dükkanına gider. Bunu fark eden biri çocuğa ona "*Şem'-i ruhuma dikkat ile bakma yanarsın*" demesini tembihlemiştir. Leylâ'ya bunu söyleyen çocuk, cevabını şöyle almıştır; "*Hattın gelecek sen de beni mumla ararsın*".³

Şairin bir kez evlendiği fakat kısa bir süre sonra boşandığı rivayetlerde vardır. Kendisi hakkında yapılan dedikodulara "*ne dirlerse disünler*" redifli gazeliyle cevap vermiştir.⁴

Leylâ Hanım'ın bilinen en meşhur beyti şudur ki onun gönlü aynasını yansıtır:

İncitme sen ahabbını incinmeye senden

Bu 'âlem-i fânide zarâfet budur işte.

Leylâ Hanım, şiirleri kendisinden güzel olduğundan bül-bül diye nitelenmiştir.⁵ İstanbul'da doğup burada yetişen şair, ailesiyle birlikte Mevlevîliğe mensup olmuştur. Şairin ailesinden babası, kardeşi Hâlid ve dayısı için yazdığı mersiyelede onlara olan sevgisini görmekle birlikte ailesinden süt kardeşi ve genç yaşta vefat eden kız kardeşi için düşürdüğü tarihleri de görmekteyiz.⁶

¹ Mehmet Arslan, *Leylâ Hanım Divânı*, İstanbul: Kitabevi, 2003, s. 22.

² *Büyük Türk Klasikleri*, İstanbul: Ötüken-Söğüt, VIII, 1988, s. 141

³ Mehmed Zihnî, *Meşâhiri'n-Nisâ*, İstanbul, II, 1295, s. 195; Ahmed Muhtar, *Şâir Hanımlarımız*, İstanbul, 1311, s. 51, 52. (Bkz. Arslan, s. 16-17)

⁴ Hacı Begzâde Ahmed Muhtar, *Şâir Hanımlarımız*, İstanbul, 1311, s. 51, 52. (Bkz. Arslan, s. 16-17)

⁵ *Büyük Türk Klasikleri*, s. 141

⁶ Arslan, s. 23

Mevlevî olan şair, Mevlânâ'ya bağlılığını şiirlerinde dile getirmiştir. Şair ehl-i beyte olan sevgisini de mersiyelerinde dile getirmiştir. II. Mahmud ve I. Abudulmecid'in zamanlarını yaşamış ve gerek kendilerine gerek aile mensuplarına methiyelerde bulunmuştur. Leylâ Hanım, babasının ölümüyle zor dönemler geçirmiş ve gerek devlet büyüklerinden gerekse din büyüklerinden şiirlerinde yardım talebinde bulunmuştur. Yine kadın şairlerden olan Fıtnat Hanım'a şiirlerinde atıflar yapmıştır. Kendinin rind bir şair olduğunu şiirlerinde ifade etmiştir.

1264/1847 yılında vefat eden şair, Galata Mevlevîhanesi'ne defnolunmuştur. Vefatına atıfla Bursa kadısı Kıbrısîzâde Hakkı Efendi şu tarihi düşürmüştür:

آلدى ليلايى تلف ايتدى اجل مجنونى

1264

Aldı Leylâ'yı telef itdi ecel Mecnûn'ı⁷

Leylâ Hanımın bir Divân'ı bulunmaktadır. Bu Divân'da şairin 6 kaside, 3 Murabba, 5 Muhammes, 13 Tahmis, 2 Müseddes, 3 Tesdis, 1 Tesbî', 1 Müsemmen, 2 Tesmin, 8 Terkîb-i bend, 1 Tercî-i bend, 55 Tarih, 122 Gazel, 5 Müstezâd, 21 Şarkı, 5 Lugâz, 23 Rubâi, 7 Kıt'a ve 4 Müfredi mevcuttur.

1. Leylâ Hanım Divanı'nın Yazma Nüshaları ve Baskıları

1.1. Yazma Nüshaları

Amerika Birleşik Devletleri New Jersey/ Princeton Üniversitesi

Türkçe Yazmaları New Series Ottoman Turkish Texts 1699

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı Belediye K.

774

İstanbul Galata Mevlevihanesi Türkçe Yazmaları 425

Milli Kütüphane-Ankara 06 Mil Yz A 731

Milli Kütüphane-Ankara 06 Mil Yz A 413

Milli Kütüphane-Ankara 06 Mil Yz A 2846/2

Milli Kütüphane-Ankara 06 Mil Yz A 2918/3

⁷ Fatîm Dâvud, *Tezkire-i Fatîm (Hâtimetü'l-Eş'âr)*, İstanbul, 1271, s. 363. (Bkz. Arslan, s. 15)

1.2. Baskıları

Divân-ı Leylâ Hanım, Bulak Matbaası, Bulak 1260(1844), 43+59, s.

Divân-ı Leylâ Hanım, Takvimhane-i Âmire Matbaası, İstanbul 1267 (1851), 111 s.

Divân-ı Leylâ Hanım, Valide Hanı'nda Şirket-i İraniyye Destgâhı, İstanbul 1290 (1873), 118 s.

Divân-ı Leylâ Hanım, Valide Hanı'nda Şirket-i İraniyye Destgâhı, İstanbul 1299 (1882), 118 s.

Divân-ı Leylâ Hanım, ys., ts., 110 s.

2. Leylâ Hanım ve Şiirleri Hakkında Bilgi İçeren Eserler

2.1. Leylâ Hanım'ın Şiirlerine Yer Veren Yazma Eserler

Milli Kütüphane-Ankara / 06 Mil Yz Cönk 22 (Leylâ Hanım'ın 67b-68, 72, 76ab, 79ab, 79b, 82, 82b, 85, 93'de gazelleri, 24b, 25, 28ab'de muhammesleri, 8ab, 23ab, 24ab'de müseddesleri, 76'da müstezâtı vardır).

Milli Kütüphane-Ankara/ 06 Mil Yz Cönk 83 (Leylâ Hanım'ın 15ab'de müstezâtı vardır).

Milli Kütüphane-Ankara/ 06 Mil Yz Cönk 96 (Leylâ Hanım'ın 195b'de gazelleri vardır).

Milli Kütüphane-Ankara/ 06 Mil Yz Cönk 114 (Leylâ Hanım'ın 9-10, 35b-36; 39b, 40'da gazelleri vardır).

Milli Kütüphane-Ankara/ 06 Mil Yz Cönk 118 (Leylâ Hanım'ın 23, 31b, 60, 64b'de gazelleri vardır).

Milli Kütüphane-Ankara/ Cönk 06 Mil Yz A 132 (Leylâ Hanım'ın 85b'de gazeli vardır).

Milli Kütüphane-Ankara/ 06 Mil Yz Cönk 136 (Leylâ Hanım'ın 20-21, 66b, 67b, 68, 70, 66b-67, 68, 69'da gazelleri vardır).

Milli Kütüphane-Ankara/ 06 Mil Yz Cönk 263 (Leylâ Hanım'ın 3b'de şiiri vardır).

Milli Kütüphane-Ankara/ 06 Mil Yz Cönk 49 (Leylâ Hanım'ın 10b'de gazeli vardır).

Milli Kütüphane-Ankara/ 06 Mil Yz Cönk 17 (Leylâ Hanım'ın

- 13a, 13b, 18b' de inşâ vardır).
- Milli Kütüphane-Ankara/ 06 Mil Yz Cönk 185 (Leylâ Hanım'ın 122a' da gazeli vardır).
- Milli Kütüphane-Ankara/ 06 Mil Yz Cönk 200 (Leylâ Hanım'ın 2a' da şiiri vardır).
- Milli Kütüphane-Ankara/ 06 Mil Yz Cönk 248 (Leylâ Hanım'ın 95b' de şiiri vardır).
- Milli Kütüphane-Ankara/ Cönk 06 Hk 3144 (Leylâ Hanım'ın şiirleri vardır).
- California-Amerika Birleşik Devletleri/ California Üniversitesi Türkçe Cönkleri/ Cönk 4 (Leylâ Hanım'ın şiirleri vardır).
- Diyarbakır İl Halk Kütüphanesi/ Cönk 21 Hk 590 (Leylâ Hanım'ın 26a-27a-28b-73b, 83b-84a' da şiirleri vardır).
- Milli Kütüphane-Ankara/ Divân 06 Mil Yz FB 274/3 (Leylâ Hanım'ın 208b' de gazeli vardır).
- Milli Kütüphane-Ankara/ Mecmûa-i Fevâid ve Eş'âr 06 Mil Yz B 125/1 (2a, 45a' da Leylâ Hanım'ın iki şiiri vardır).
- Çorum Hasan Paşa İl Halk Kütüphanesi/ Mecmûa-i Eş'âr 19 Hk 2225 (Leylâ Hanım'ın şiirleri vardır).
- Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi/ Mecmûa-i Eş'âr ve Fevâid 07 El 2963 (Leylâ Hanım'ın 76' da gazeli, 30a' da şarkısı vardır).
- Milli Kütüphane-Ankara/ Mecmûa-i Eş'âr ve Fevâid 52 Hk 885/1 (Leylâ Hanım'dan şiirler vardır).
- Milli Kütüphane-Ankara/ Mecmûa-i Eş'âr ve Fevâid 06 Hk 247/1 (Leylâ Hanım'ın 56' da şiiri vardır).
- Milli Kütüphane-Ankara/ Mecmûa-i Eş'âr 06 Hk 4791 (Leylâ Hanım'ın şiirleri vardır).
- Milli Kütüphane-Ankara/ Mecmûa-i Eş'âr 06 Mil Yz A 2168 (Leylâ Hanım'ın şiirleri vardır).
- Milli Kütüphane-Ankara/ Mecmûa-i Eş'âr 06 Mil Yz A 2525 (Leylâ Hanım'ın şiirleri vardır).

- Milli Kütüphane-Ankara/ Mecmûa-i Eş'âr 06 Mil Yz A 2860
(Leylâ Hanım ve başka şairlere ait gazeller, tahmisler, rubailer ile hicaz, bayati, isfahan, rast, segah makamında şarkılar ve manzum tarihler vardır).
- Milli Kütüphane-Ankara/ Mecmûa-i Eş'âr 06 Mil Yz FB 331
(Leylâ Hanım'ın 11'de şiiri vardır).
- Milli Kütüphane-Ankara/ Mecmûa-i Eş'âr 06 Mil Yz FB 423
(Leylâ Hanım'ın 50b'de gazeli vardır).
- Milli Kütüphane-Ankara/ Mecmûa-i Eş'âr 06 Mil Yz A 10103
(Leylâ Hanım'ın şiirleri vardır).
- Milli Kütüphane-Ankara/ Mecmûa-i Eş'âr ve Fevâid 01 Hk 634
(Leylâ Hanım'ın şiirleri vardır).
- Milli Kütüphane-Ankara/ Mecmûa-i Eş'âr ve Fevâid 03 Gedik 18316 (Leylâ Hanım'ın şiirleri vardır).
- Kastamonu İl Halk Kütüphanesi/ Mecmûa-i Eş'âr 37 Hk 100
(Leylâ Hanım'ın şiirleri vardır).
- İstanbul Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi/ Mecmûa 34 Sü-Tarlan 70 (Leylâ Hanım'dan seçmeler vardır).
- Milli Kütüphane-Ankara/ Mecmûa-i Medâih-i Hazret-i Mevlânâ 06 Hk 1029 (Leylâ Hanım'ın şiirleri vardır).
- Milli Kütüphane-Ankara/ Mecmûa-i Eş'âr 06 Mil Yz A 891
(Leylâ Hanım'ın 46b, 62a'da şiirleri vardır).
- Milli Kütüphane-Ankara/ Mecmûa-i Eş'âr 06 Mil Yz A 2514/1
(Leylâ Hanım'ın şiirleri vardır).
- Milli Kütüphane-Ankara/ Mecmûa-i Eş'âr 06 Mil Yz A 3141
(Leylâ Hanım'ın şiirleri vardır).
- Milli Kütüphane-Ankara/ Mecmûa-i Eş'âr Fevâid ve Münşeat 06 Mil Yz A 3546 (Leylâ Hanım'ın 61a-b'de şiirleri vardır).
- Milli Kütüphane-Ankara/ Mecmûa-i Eş'âr 06 Mil Yz A 3565
(Leylâ Hanım'ın 24b, 25b, 26b'de şiirleri vardır).
- Bosna-Hersek/ Gazi Hüsrev Kütüphanesi Türkçe Yazmaları/ Mecmûa-i Eş'âr 6820 (Leylâ Hanım'ın şiirleri vardır).

Milli Kütüphane-Ankara/ Müntehabât-ı Tevfik 06 Mil Yz A 3493 (Leylâ Hanım'a ait seçmeler vardır).

2.2. Leylâ Hanım Hakkında Bilgi İçeren Eserler

2.2.1. Kitaplar

Leylâ Hanım Divânı (haz. Mehmet Arslan), İstanbul: Kitabevi, 2003, s. 355

Ahmed Rif'at, *Lügat-ı Tarihiyye ve Coğrafiyye*, İstanbul, 1300, VI, 154.

Akkuş, Metin, *Edebi Türler ve Tarzlar/ Klasik Türk Şiirinin Anlam Dünyası*, Erzurum: Fenomen Yayınları, 2007, s. 213.

Banarlı, Nihat Sâmî, *Resimli Türk Edebiyatı Tarihi*, II (fs.11), İstanbul, 1977, s. 839-840.

Bayram, Ali v.dğr., *Seyfettin Özege Bağış Kitapları Kataloğu*, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Basımevi, 1978, I-II, 145; V, 44.

Bezirci, Asım- Özer, Kemal, *Dünden Bugüne Türk Şiiri Divân Şiiri*, II, İstanbul: Evrensel Basım Yayınları, 2002, 2.Baskı, s. 212; *Dünden Bugüne Türk Şiiri Divan Şiiri Antoloji*, İstanbul: May Yayınları, 1968, s. 503.

Bursalı Mehmed Tahir, *Osmanlı Müellifleri*, İstanbul, 1333, II, 406.

Canım, Rıdvan, *Divân Edebiyatında Türler*, Ankara: Grafiker Yayınları, 2012, 3. Baskı, s. 178.

Cengiz, Halil Erdoğan, *Divân Şiiri Antolojisi*, İstanbul: Milliyet Yayınları, 1972, s.665; Ankara: Bilgi Yayınları, 1983, 2. Baskı, s. 651.

Cöntürk, Hüseyin, *Divân Şiiri Üstüne Denemeler*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2012, s. 61, 83, 86, 153, 159, 167, 191, 270, 411, 453, 474, 489, 500, 554.

Çelebioğlu, Âmil, *Eski Türk Edebiyatı Araştırmaları*, İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1998, s. 706.

Çiftçi, Cemil, *Divân Şiirinde Kerbela Ağıtları*, İstanbul: Kevser Yayınları, 2008, s. 189-194.

- Değirmençay, Veyis, *Farsça Şiir Söyleyen Osmanlı Şairleri*, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları, 2013, s. 23, 416.
- Demir, Recep, *XIX. Yüzyıl Türk Edebiyatı*, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını, 2012, (Ünite 4), s. 60-67, 76-79.
- Ece, Selami, *Klasik Türk Edebiyatı Araştırma Yöntemleri*, Erzurum: Fenomen Yayınları, 2007, s. 144.
- Erdoğan, Mustafa, *Türk Edebiyatında Muhammes*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 2002, s. 48, 68, 85, 88, 114, 120, 153, 156, 167, 300.
- Fatin, Davud, *Hatimetü'l-Eş'âr*, İstanbul, 1271, s. 363.
- Gibb, E. J. W, *History of Ottoman Poetry*, London, 1902, IV, 342, 351-352; *Osmanlı Şiir Tarihi* (trc.Ali Çavuşoğlu), Ankara: Akçağ Yayınları, 1999, III-V, s. 500-505.
- Gökalp, Halûk, *Eski Türk Edebiyatında Mevlânâ ve Mevlânâ Met-hiyeleri*, İstanbul: Kriter Yayınları, 2009, 2. Baskı, s. 35, 37, 38, 39, 150, 162, 196, 198, 199, 216, 221, 325.
- Gölpınarlı, Abdülbâki, *Mevlânâ'dan Sonra Mevlevîlik*, İstanbul: İnkılap Yayınları, 2006, s. 260.
- Gövsâ, İbrahim Alaaddin, *Türk Meşhurları Ansiklopedisi*, İstanbul, 1949, s. 229.
- Işık, İhsan, *Resimli ve Metin Örnekli Türkiye Edebiyatçıları ve Kül-tür Adamları Ansiklopedisi*, Ankara: Elvan Yayınları, 2006, VI, 2381-2383.
- İlhâme Miftâh, Vehhâb Velî, *Nigâhî be Revend-i Nufûz ve Guste-riş-i Zeban ve Edeb-i Fârsî der Türkiye*, Tahran, 1374 hş., s. 233-234.
- İnal, İbnü'l Emin Mahmud Kemal, *Son Asır Türk Şairleri*, İstanbul, 1988, II, 874-879.
- İnal, İbnü'l Emin Mahmud Kemal, *Son Asır Türk Şairleri* (haz. Hidayet Özcan), Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkan-lığı Yayınları, 2000, III, 1231; Ankara: Atatürk Kültür Mer-kezi Başkanlığı, (haz. Müjgan Cunbur vd.), 1999.
- İpekten, Haluk, *Eski Türk Edebiyatı Nazım Şekilleri ve Aruz*, İs-

- tanbul: Dergâh Yayınları, 2008, 10. Baskı, s. 34, 90, 100, 115, 167, 174, 183, 185, 188, 189, 194, 205, 211, 217, 222, 223, 228, 230, 234, 235, 238, 244, 248, 253, 260, 262, 282, 284, 341.
- İpekten, Haluk, v.dğr., *Tezkirelere Göre Divân Edebiyatı İsimler Sözlüğü*, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 1988, s. 266
- İsen, Mustafa, *Divân Edebiyatı ve Balkanlarda Türk Edebiyatı Üzerine Makaleler*, Ankara: Akçağ Yayınları, 1997, s. 484.
- İsen, Mustafa v.dğr., *Eski Türk Edebiyatı El Kitabı*, Ankara: Grafiker Yayınları, 2006, 4. Baskı, s. 158.
- İspirli, Serkan Alkan, *Kadın Divân Şairleri ve Geleceğin Uzantısı*, Ankara: Salkım Söğüt Yayınları, 2007, s. 88.
- İz, Fahir, "Laylâ Khânım", *The Encyclopaedia of İslam*, Leiden-London: New Edition, 1960, V, 710.
- Kabaklı, Ahmet, *Divân Edebiyatı*, İstanbul: Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları, 2007, s. 371
- Kabaklı, Ahmet, *Türk Edebiyatı II*, İstanbul: Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları, 2002, 10. Baskı, s. 767; İstanbul 2008, s. 767-768.
- Kaya, Bayram Ali (haz.), *Tekke Kapısı Yenikapı Mevlevîhânesi'nin İnsanları*, İstanbul: Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları, 2012, s. 157, 160, 183.
- Keleş, Reyhan, *Divan Şiirinde Ayet ve Hadis İktibasları*, İstanbul: Kitabevi Yayınları, 2016, s. 22, 39, 79, 144, 270, 271, 317, 354, 367, 404, 408, 409, 410, 411, 412, 414, 420, 433.
- Kemikli, Bilal v.dğr., *Türk İslam Edebiyatı El Kitabı*, Ankara: Grafiker Yayınları, 2012, s. 112, 176.
- Kılıç, Filiz, *Klasik Türk Edebiyatı'nın Peşinden*, Ankara: Grafiker Yayınları, 2011, 2. Baskı, s. 234, 235.
- Kocatürk, Vasfi Mahir, *Divân Şiiri (Bugünkü dile çevrilmişleriyle)*, Ankara: Edebiyat Yayınları, 1967, 5. Baskı, s. 216.
- Kocatürk, Vasfi Mâhir, *Türk Edebiyatı Tarihi*, Ankara: Edebiyat Yayınları, 1970, s. 600.
- Köprülü, M. Fuad, *Edebiyat Araştırmaları II*, İstanbul: Ötüken

- Yayınları, 1989, s. 530.
- Külekçi, Numan- Karabey, Turgut, *Eski Harfli Metinlerle Divân Şiiri Antolojisi (XII yy.'dan XX. yy'a kadar)*, Erzurum: Aktif Yayınları, 2001, 3. Baskı, s. 203.
- Levend, Agah Sırrı, *Türk Edebiyatı Tarihi I*, Ankara: Türk Tarih Kurumu, 2008, 5. Baskı, s. 344, 450, 509.
- Mengi, Mine, *Eski Türk Edebiyatı Tarihi*, Ankara: Akçağ Yayınları, 2007, 13. Baskı, s. 268, 269.
- Mermer, Ahmet v.dğr., *Üniversiteler İçin Eski Türk Edebiyatına Giriş*, Ankara: Akçağ Yayınları, 2007, 2. Baskı, s. 514.
- Muallim Nâci, *Esâmi*, İstanbul, 1308, s. 271.
- Muallim Naci, *Osmanlı Şairleri* (haz. Cemal Kurnaz), İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1995, s. 313.
- Muhtar, Hacıbeyzade Ahmed, *Şair Hanımlarımız*, İstanbul, 1311, s. 51-52.
- Nemci [Dilmen], İbrahim, *Târih-i Edebiyât Dersleri*, İstanbul, 1388, I, s.262.
- Özer, Ahmet, *Türk Edebiyatında Naatler*, İzmir: Kaynak Yayınları, 2008, s. 296, 297.
- Özkan, Abdullah, *Başlangıcından Cumhuriyete Türk Şiiri Antolojisi*, İstanbul: Boyut Dosya Yayınları, 2003, V, 1042.
- Özkırımlı, Atilla, *Türk Edebiyatı Ansiklopedisi*, İstanbul, 1982, III, 796.
- Özsoy, Bekir Sami, *Başlangıcından Günümüze Örnekleriyle Türk Şiiri*, Ankara: Akçağ Yayınları, 2005, s. 469-470.
- Pala, İskender, *Kitâb-ı Aşk*, İstanbul: Alfa Yayınları, 2013, 20. Baskı, s. 52.
- Pala, İskender, *Kronolojik Divân Şiiri Antolojisi*, İstanbul: Kapı Yayınları, 2004, 4. Baskı, s. 38, 39, 528.
- Pekolcay, Necla, *İslami Türk Edebiyatı*, İstanbul: İrfan Yayınevi, 1976, s. 158-162, 223, 275-276; İstanbul: Kitabevi Yayınları, 2002, 5. Baskı, II, 329.

- Sami, Şemsettin, *Kâmûsu'l-a'lâm*, İstanbul, 1316, VI, 4060.
- Samsakçı, Mehmet, *Ölüme Açılan Estetik Kapı Türk Mezar Taşı Edebiyatı*, İstanbul: Kitabevi Yayınları, 2017, 2. Baskı, s. 266-268.
- Saraç, M. A. Yekta, *Klasik Edebiyat Bilgisi (Biçim-Ölçü-Kafiye)*, İstanbul: Gökkuşbu Yayınları, 2012, 5. Baskı, s. 70, 109, 117, 136, 141, 145, 149-151, 158-160.
- Say, Hüseyin, *Meşhur Şairlerden Meşhur Şiirler II*, İstanbul: Zambak Yayınları, 2005, 2. Baskı, s. 42, 43, 297.
- Sever, Mustafa, *Divândan Günümüze Türk Kadın Şairler Antolojisi*, İstanbul: Yön Yayıncılık, 1993, s. 20.
- Soykut, İ. Hilmi, *Türk Şiirinde Tasavvuf, Hikmet ve Felsefeyle Dolu Unutulmaz Mısralar*, İstanbul: Sönmez Neşriyat Matbaacılık, 1968, s. 780.
- Soysal, M. Orhan, *Eski Türk Edebiyatı Metinleri*, Ankara: Sevinç Matbaası, 1978, s. 535.
- Süreyya, Mehmed, *Sicill-i Osmânî*, İstanbul, 1311, IV, 93; İstanbul: Tarih Vakfı Yayınları, 1996, III, 901.
- Şentürk, Ahmet Atilla, *Üniversiteler İçin Eski Türk Edebiyatı Tarihi*, İstanbul: Dergâh Yayınları, 2004, s. 514, 515.
- Şentürk, Ahmet Atilla-Kartal, Ahmet, *Eski Türk Edebiyatı Tarihi*, İstanbul: Dergâh Yayınları, 2007, s. 566.
- Tamsöz, Bediham, *Osmanlıdan Günümüze Kadın Şairler Antolojisi*, Ankara: Ayyıldız Yayınları, 1994, s. 37.
- Tekin, Arslan, *Edebiyatımızda İsimler*, Ankara: Boğaziçi Yayınları, 2012, 5. Baskı, s. 435.
- Tuman, Mehmet Nail, *Tuhfe-i Nâilî*, Ankara: Bizim Büro Yayınları, 2001, II, 895.
- Uraz, Murat, *Resimli Kadın Şair ve Muharrirlerimiz*, İstanbul, 1941, s. 41-43.
- Yeniterzi, Emine, *Türk Edebiyatında Naatlar (Antoloji)*, Ankara: Diyanet Vakfı Yayınları, 1993, s. 60.

Zihni, Mehmed, *Meşâhîrû'n-nisâ*, İstanbul, 1295, II, 195.

Zihni, Mehmed, *Meşâhîrû'n-nisâ -Tarihte İz Bırakan Meşhur Kadınlar-* (çev. Bedrettin Çetiner), İstanbul: Şâmil Yayınevi, 1982, II, 193.

2.2.2. Makaleler

Abbasoğulları, Gülcan, “Leylâ Hanım’ın Hayatı ve Divânın’da Sevgiliye Yapılan Umûmi Hitaplar”, *Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 1 (2), 2014, s. 146-164.

Açıl, Berat, “Eski Türk Edebiyatında Kadın Yazarlar”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, 10 (Eski Türk Edebiyatı Tarihi II), 2007, s. 587-596.

Akyol, İbrahim, “Âdile Sultan Divânı’nda Nazım Şekilleri İle İlgili Problemler”, *Çankırı Karatekin Üniversitesi Karatekin Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 5 (5), 2015, s. 1-10.

Alptekin, Leylâ, “Bağdatlı Rûhî’nin Terkîb-Bendî’ne Yazılmış Bir Nazire: XVIII. Yüzyıl Şairi Berberzâde Mehmed Zihni’nin Terkîb-Bend’i”, *Turkish Studies*, 8, 2013, s. 439-454.

Armutçuoğlu, İlhan, “Leylâ Hanım ve Divân-ı Leylâ”, *Diyanet Dergisi*, 3-4, 1978, s. 241-249.

Atabaş, Hüseyin, “Kadın, Kadın Şair, Kadın Şairlerimiz”, *Dil Dergisi*, 101/Özel Sayı: Türk Edebiyatı’nda Kadın Yazarlarımız ve Şairlerimiz, 2001, s. 77-82.

Avcı, İsmail, “Balıkesirli Mehmed Gazâlî’nin “Türk Kadın Şairleri” Başlıklı Yazı Dizisi Üzerine”, *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19 (36), 2016, s. 31-80.

Avşar, Ziya, “XVII.-XIX. Yüzyıllara Ait Yayınlanmış Türkçe Divân ve Divânçeler”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, 5 (10), 2007, s. 95-130.

Ay, Alper, “Divân Şiirinde Âyet ve Hadis İktibasları, yazar Reyhan Keleş (İstanbul: Kitabevi Yayınları, 2016)”, *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi*, 21 (3), 2017, s. 2131-2134.

Ayaz, Berna, “Sözlü ve Yazılı Kültür Bağlamında Cönklerde

- Kadın Divân Şairleri", *Millî Folklor*, 111, 2016, s. 66-74.
- Aynur, Hatice, "Bulak Matbaasında Basılan Türkçe Divânlar", *Türklük Bilgisi Araştırmaları Fahir İz Armağanı I*, (haz. Şinasi Tekin- Gönül Alpay Tekin), 14, 1990, s. 43-45.
- Batıslam, H. Dilek, "Divân Şiirinde Rakip ve Leylâ Hanım'ın Rakip Gazeli", *Turkish Studies*, Volume 8/13 Fall 2013, s. 21-35.
- Burgul Adıgüzel, Ferah, "Edebiyat Eğitiminde Unutulmuş Kadın Yazarlar", *Yaratıcı Drama Dergisi*, 9 (18), 2014, s. 17-31.
- Bozoğlu, Betül, "Leyla Hanım Divanı'nda Tasavvufi Bir Unsur Olarak Dergâh", *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 6 (4), 2019, s. 540-547.
- Canib, Ali, "Leylâ Hanım", *Türkiye Edebiyat Mecmuası*, 2, 1923, s. 6-7.
- Cengiz, Halil Erdoğan, "Divân Şiirinde Musammatlar", *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi Türk Şiiri Divân Şiiri* (Özel Sayı II), Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2011, 2. Baskı, s. 291-429.
- Ceyhan, Âdem, "Ahmet Muhtar Bey'in Şair Hanımlarımız İsimli Eseri", *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 8, 2000, s. 299, 300, 305, 338-339.
- Cin, Ali, "İran Coğrafyasında Hz. Hüseyin Yası ve Bir Kerbela Kışası", *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî Araştırma Dergisi*, 63, s. 359-382.
- Çakmak, Banu, "Tanzimattan Cumhuriyet'e Uzanan Çizgide Osmanlıda Kadın Hareketleri, Dönemin Tiyatrosunda Kadının Temsili ve Kadın Sorunu", *Tiyatro Eleştirmenliği ve Dramaturji Bölüm Dergisi*, 18, 2013, s. 44-79.
- Çeri, Bahriye, "Let Them Write": The Love Letters of Ahmet Midhat Efendi and the Poet Fıtnat Hanım", *International Journal of Turcologia*, 6 (12), 2011, s. 4-16.
- Değerli, Ayşe, "Bir Ritüel Pratiği Üretme Denemesi: Şeyh Gâlib

- İçin Düzenlenen İlk İhtifal", *Turkish Studies*, 8, 2013, s. 573-587.
- Demir, Hiclâl, "Kederin Söz Olup Dile Dökülmesi: Şair Leylâ Hanım'ın Babası, Kardeşi ve Dayısı İçin Yazdığı Mersiye-ler", *Journal of Turkish Studies*, 10 (8), 2015, s. 835-835.
- Demirbağ, Ömer, "Leylâ Hanım", *İlim ve Sanat*, 46-47, 1997, s. 136-142.
- Demirkazık, H. İbrahim, "Mustafa Fennî'nin (öl.1745) Lugazla-rının Özellikleri ve Divân'ında Olmayan Yedi Lugazının Tenkitli Metni", *Divân Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, 5, 2010, s. 35-80.
- Dikici, Recep, "Osmanlı Âlim ve Edeplerinin Kadınlar Hakkın-daki Eski Harfli Eserleri Üzerine Bir Bibliyografya Dene-mesi", *Selçuk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Edebiyat Dergisi*, 33, 2015, s. 217-230.
- Dikmen, Melek& Çetin, Kamile, "Klâsik Türk Şiirinde Kadın Takı ve Aksesuarları", *Bilig*, 61, 2012, s. 71-98.
- Durkaya, Hayriye, "Kerbelâ Mersiyelerinde Beddua", *Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 59, 2018, s. 185-194.
- Eflatun, Muvaffak, "Müselles ve Mûsâ Kâzım Paşa'nın İki Mü-sellesi", *Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi*, 2004, s. 89-93.
- Elbir, Bilal, "18. Yüzyıl Türk Edebiyatında İki Mevlevi Şairde Mevleviliğin Yansımaları", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4 (18), 2011, s. 31-45.
- Ermış, Hamza, "Meşâhîru'n-Nisâ'nın Muhtevası, Kaynakları ve Arap Dili ve Edebiyatı Açısından Önemi", *Sakarya Üniversi-tesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 8 (13), 2006, s. 45-63.
- Ertek Morkoç, Yasemin, "Klasik Türk Edebiyatı'nda Kadın Şairlere Bir Bakış", *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9 (2), 2011, s. 224, 226, 229, 230, 231, 232, 234.
- Ertek Morkoç, Yasemin, "Osmanlı Kadın Şairlerinin Divân Edebiyatı Geleneğinden Ayrılan Sesi ve Farklı İfade Biçim-leri", *International Journal of Human Sciences*, 14 (4), 2017, s.

3457-3471.

Erzen, Mehmet Halil, "Leylâ Hanım Divânı'nda Mevlânâ ve Mevlevîlik", *Uluslararası Dede Korkut Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, 6 (14), 2017, s. 56-66.

Evrimer, Rifat Necdet, İki 'Leyla' Hanım, *Taha Toros Arşivi*, 1951, s. 4-17.
<http://earsiv.sehir.edu.tr:8080/xmlui/handle/11498/25510>

Gökalp, Haluk, "Divân Şairlerinin Gözüyle Mevlevî Mekânları", *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14 (2), 2005, s. 281-298.

Gültekin, Hasan, "Fuzûlî Hakkında Bir İki Söz", *Prof. Dr. F. Tulga Ocak Armağanı*, 2013, s. 140-161.

Gümüş, Kudret Safa, "Leylâ Hanım ile Kastamonulu Bahârzâde Ferîde Hânım'ın 'Âlem Bu Yâ' Redifli Gazelleri Üzerine Bir Karşılaştırma", *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, 33 (33), 2017, s. 250-268.

Günyol, Vedat, "Leylâ Hanım", *İslam Ansiklopedisi*, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, 7, 1997, s. 49.

Hasanzade, Tahire, "Onları Unutamayız", *Journal of World of Turks*, 2 (1), 2010, s. 83-87.

Horata, Osman, "Mevlânâ ve Divân Şairleri", *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi Özel Sayısı*, 1999, s. 47.

İspirli, Serhan Alkan, "Osmanlı Kadını'nın Şiiri", *Turkish Studies*, 2 (4), 2007, s. 445, 454.

Karaköse, Saadet, "Bir Elif Çekmek: Klâsik Edebiyatımızda Elif", *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 2 (1), 2013, s. 199-228.

Karaköse, Saadet, "Yalancı Şairin Gözüyle Yalana Bakış: Klasik Edebiyatımızda Yalan", *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 51, 2014, s. 127-169.

Karataş, Evren, "Türkiye'de Kadın Hareketleri ve Edebiyatımızda Kadın Sesleri", *Turkish Studies*, 4 (8) 2009, s. 1661.

- Karayonca, Ahmet, “‘Münacât’ ve ‘A Hymn To God The Father’ın Karşılaştırmalı Tahlili”, *Uluslararası Beşeri Bilimler ve Eğitim Dergisi*, 4 (8), 2018, s. 263-271.
- Kaya, Bilge, “Muharrem Ayı ve Kerbela Mersiyeleri”, *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî Araştırma Dergisi*, 33, 2005, s. 501-509.
- Kesebir, Ensar, “Nerede O Eski Ramazanlar? Halit Fahri Ozansoy, Cenap Şahabettin ve Sezai Karakoç’un Hâtıraları Işığında Ramazan Ayı”, *Journal of International Social Research*, 9 (46), 2016, s. 133-133.
- Kızıltan, Mübeccel, “Divân Edebiyatı Özelliklerine Uyarak Şiir Yazan Kadın Şairler”, *Sombahar, Kadın Şairler Altarı*, sy. 21-22 (Ocak-Nisan 1994), s. 104-162.
- Köksal, M. Fatih, “Bâkî’nin Bilinmeyen Veda Gazeli ve Divânında Bulunmayan Bazı Şiirleri”, *Divân Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, 1 (10), 2013, s. 319-319.
- Kut, Günay, “Kadın Şairlerden Mihri, Şeref Ve Leylâ Hanım Gazellerinde ‘Bezm’”, *Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1 (2), 2017, s. 175-186.
- Kutlu, Mustafa, “Leylâ Hanım”, *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, İstanbul: Dergah Yayınları, 6, 1986, s. 87.
- “Leylâ Hanım”, *Meydan Larousse Büyük Lügat ve Ansiklopedi*, 12, 334.
- Ökte, Burhaneddin, “Leylâ Hanım”, *Yeni Musiki Mecmuası*, 188, 1963, s. 214-215.
- Özcan, Nurgül, “Leylâ Hanım ve Na’tı Üzerine”, *Yağmur Dergisi*, 48, 2010.
- Özçelik, Mustafa, “Mevlana Muhibbi İki Kadın Şair: Leyla ve Şeref Hanım”, *Ay Vakti Dergisi*, 54, 2005, s. 7.
- Özdingiş, Vicdan, “Leylâ Hanım Divânı’nda Mevlânâ’ya Yazılmış Şiirler”, *Kubbealtı Akademi Mecmuası*, 149, 2009, s. 16-...
- Öztekin, Özge, “Değişimsel Bir Paralel Yineleme Unsuru

- Olarak Divân Şiirinde Redd-i Matla", *Turkish Studies*, 5, 2010, s. 583-609.
- Öztekin, Özge, "XIX. Yüzyıl Şiirinde Metinlerarasılığın Kadın-lararası Hâli", *Millî Folklor*, 123, 2019, s. 111-123.
- Pala, İskender, "Leylâ Hanım", *Dünden Bugüne İstanbul Ansiklo-pedisi, Kültür Bakanlığı ve Tarih Vakfı*, 5, 1994, s. 212.
- Said, Hasan, "Leylâ Hanım ve Şiirleri", *Süs*, 43, 1924, s. 4.
- Saylan, Betül, "Mevlevîlik'te Kadın ve Mevlânâ Âilesinden Kâmile Hanım'ın Mevlevîliğe Hizmetleri", *Karadeniz Teknik Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 4 (1), 2017, s. 89-100.
- Sona, Fatih, "Divân Şiirinde Karanfil", *Journal of International Social Research* 8 (41), 2015, s. 307-307.
- Toska, Zehra, "İstanbul Hayalhânesinde Beliren Kadın Simala-rı", *Osmanlı Ansiklopedisi*, Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 5, 1999, 459, 460.
- Toska, Zehra, "Divân Şiirinde Kadın Şairlerin Sesi", *Türk Edebi-yatı Tarihi*, Kültür Turizm Bakanlığı Yayınları, 2, 2007, s. 672.
- Uçarol, Tuncer, "Şairler ve Yazarlar Sözlüğünde Kadın Şair ve Yazarlarımız", *Dil Dergisi Özel Sayı: Türk Edebiyatı'nda Ka-dın Yazarlarımız ve Şairlerimiz*, 101, 2001, s. 7-14.
- Uzun, Mustafa, "Leylâ Hanım", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklope-disi*, 6, s. 87.
- Uzun, Şerife, "Bir Kadın Şairin Dilinden Hz. Mevlânâ, Mev-levîlik ve Mesnevî-i Şerif", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8 (37), 2015, s. 266-277.
- Üçler, Fatma, "Ali Canip Yöntem'den Makaleler", *Selçuk Üni-versitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Edebiyat Dergisi*, 20, 2008, s. 243-248.
- Ünver, Ahmet Süheyl, "Sadri Azam Dr. Fuad Paşa'nın Şair Leylâ Hanım ile Manzum Söyleşmeleri", *Dirim*, 1977, s. 524-525.
- Ünver, İsmail, "XIX. Yüzyıl Divân Şiiri", *Ankara Dergi*, 1 (2), 32,

s. 131-140.

Ünver, İsmail, "Leylâ Hanım", *Diyanet İşleri Ansiklopedisi*, 27, 2003, s. 157.

Ünver, İsmail, "Leylâ Hanım (XIX.Yüzyıl Divân Manzum ve Nesri)", *Başlangıcından Günümüze Kadar Büyük Türk Klasikleri*, 8, İstanbul: Ötüken-Söğüt Yayınları, 1988, s. 141.

Yekbaş, Hakan, "Divân Şiirinde Yunanî Şahsiyetler", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3 (15), 2010, s. 281-300.

Yeşilyurt, Türkan, "Toplumun Kadın Şaire Bakışı", *Folklor/Edebiyat*, 19 (73), 2013, s. 177-184.

Yıldız, Ayşe, "Klasik Türk Edebiyatında "Var İçinde" Redifli Şiirler ve Nedim'in "Var İçinde" Redifli Gazeli", *Journal of Turkish Studies*, 6 (4), 2009, s. 478-498.

Yılmaz, Ahmet, "Türk Edebiyatında Kadın Şairler ve Naat", *Türkler (Osmanlı)*, (Ed. Hasan Celal Güzel, Kemal Çiçek ve Salim Koca) Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 11, 2002, 768-775.

Yılmaz, Ahmet, "Son Divân Şairlerimizden Şeref Hanım ve Münacatları", *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 10, 2000, s. 201-215.

Yılmaz, Ayfer, "Geçmişten Günümüze Kadın Şairlerin Konumuna Genel Bir Bakış", *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum Eğitim Bilimleri ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 1 (2), 2014, s. 46-63.

Yüksel, Yahya, "Şeref Hanım'ın Bir Şiiri ve Bu Şiirin Ticâret ve Edebiyat Bağlamında İncelenmesi", *Journal of Turkish Studies* 11 (10), 2016, s.729-742.

2.2.3. Bildiriler

Düzenli, Aygül. "19.yy.'a Ait Bir Mecmua Üzerine", *Third Sarajevo International Conference on Social Sciences by Fba*, Bosna-Hersek: 27-30 Nisan, 2017, s. 295-302.

Küçük, Sezai, "İstanbul Mevlevihanelerinin Türk Sanat ve Edebiyat Hayatına Katkıları (XIX. Asır)", *Türk Kültürü, Edebiya-*

tı ve Sanatında Mevlâna ve Mevlevîlik Ulusal Sempozyumu 14-16 Aralık 2006, Selçuk Üniversitesi Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları, Konya: 2007, s. 507-528.

Şahin, Ebubekir Sıddık, “Keçeci-Zade İzzet Molla’nın Eserlerinde Mevlevilik ve Şairin Yayınlanmamış Bir Na’t-ı Mevlânası”, *Türk Kültürü, Edebiyatı ve Sanatında Mevlâna ve Mevlevîlik Ulusal Sempozyumu 14-16 Aralık 2006, Selçuk Üniversitesi Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları, Konya 2007, s. 88-99.*

Şimşekler, Nuri, “Mevlâna ve Mevleviliğin Kültürümüze Katkıları”, *Türk Kültürü, Edebiyatı ve Sanatında Mevlâna ve Mevlevîlik Ulusal Sempozyumu 14-16 Aralık 2006, Selçuk Üniversitesi Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları, Konya 2007, s.11-14.*

Turabi, Ahmet Hakkı, “Türk Din Musikîsi’nde Kerbelâ Konulu Eserler”, *Çeşitli Yönleriyle Kerbelâ Sempozyumu 20-22 Mayıs 2010, Başbakanlık Tanıtma Fonu- Kültür ve Turizm Bakanlığı, Asitan Yayıncılık, Sivas 2010, III, s. 266-278.*

2.2.4. Tezler

2.2.4.1. Doktora Tezleri

Açık, Nilgün, *Divân Edebiyatı’nda Mevlevîlik Etkisi ve Mevlevî Şairler*, Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2002, 565 s.

Çağlayan, Bünyamin, *Kerbela Mersiyeleri*, Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1997, 558 s.

Çulhaoğlu, F. Gülşen, *Osmanlı Şiirinde Kadın Şairin Poetikası: Leylâ Hanım*, Doktora Tezi, İstanbul: Bilkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009, 253 s.

Küçük, Sezai, *XIX. Asırda Mevlevîlik ve Mevlevîler*, Doktora Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2000, 420 s.

2.2.4.2. Yüksek Lisans Tezleri

Abbasoğulları, Gülcan, *Leylâ Hanım Divânı’nın Dinî ve Tasavvufî*

- Açıdan Tahlili, Yüksek Lisans, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013, 152 s.
- Bilir, Jülide, *Kadın Divân Şairlerinden Mihrî Hâtun, Leylâ Hanım ve Şeref Hanım Divânları'nda Sosyal Hayat*, Yüksek Lisans, Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009, 390 s.
- Çelik, Halime Esra, *Güftesi Divân Şairlerinden Leylâ Hanım'a Ait Bestelerin Usul-Aruz Vezni İlişkisi Yönünden İncelenmesi*, Yüksek Lisans, Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007, 94 s.
- Dede Temizaltın, Gözde, *Leylâ Hanım ve Şeref Hanım Divânlarında Tarih Manzumeleri*, Yüksek Lisans, Van: Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019, 142 s.
- Mermer, Ayşe Nur, *On Dokuzuncu Yüzyıl Mevlevî Şairleri*, Yüksek Lisans, Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2008, 252 s.
- Nazik, Sıtkı, *Şemseddin Sâmî'nin Kâmûsu'l-a`lâm Adlı Eserinin V. ve VI. Cildinde Geçen Osmanlı Şâirlerinin Biyografileri*, Yüksek Lisans, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2008, 117 s.
- Öner, Gonca, *Mersiyelerde Ölüm ile İlgili Benzetme ve Kullanımlar*, Yüksek Lisans, Sakarya: Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2008, 126 s.
- Özdemir, Yavuz, *Galata Mevlevihanesi Müzesi Koleksiyonlarının Çağdaş Müzecilik Anlayışı İçinde Değerlendirilmesi*, Yüksek Lisans, İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010, 145 s.
- Şen, Yasemin, *Divan Edebiyatında Rekabet*, Yüksek Lisans, Denizli: Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2014, 251 s.
- Şentürk, Didem, *19. Yüzyıl Şairlerinden Hatice Nakıyye Hanım'ın Divânı'nın Transkripsiyonlu Metni ve İncelenmesi*, Yüksek Lisans, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010, 311 s.

Tokmak, Tülay, *Mevlânâ Düşüncesinde Kadın*, Yüksek Lisans, Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006, 132 s.

Topal, Mehmet Daniyal, *Leylâ Hanım Divânı'nda Dinî Tasavvufi Unsurlar*, Yüksek Lisans, Nevşehir: Nevşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013, 148 s.

Yılmaz, Güner, *Leylâ Hanım Divânı'nın Gramatikal İndeksi*, Yüksek Lisans, Aydın: Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2016, 499 s.

Yılmaz, Mehmet Yalçın, *Türk Din Musikisinde Mersiyeler ve Mersiyehaneler*, Yüksek Lisans, İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006, 168 s.

2.2.4.3. Lisans Tezleri

Müftüoğlu, İffet, *Leylâ Hanım: Hayatı, Eseri, Edebî Şahsiyeti*, Lisans Tezi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Türkiyat Araştırma Merkezi Tez, 1945, nr.193.

Pişkin, Nimet, *Leylâ Hanım Hayatı, Şahsiyeti, Eseri, Gazellerindeki Mazmunları*, Lisans Tezi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Türkiyat Araştırma Merkezi Tez, 1947, nr.295.

Kaynaklar

Aynur, Hatice, *Üniversitelerde Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları (Tezler-Yayınlar-Haberler)*, İstanbul: Hab Yayınları, 2005.

Basılı Divanlar Kataloğu, (haz. Haluk İpekten, Mustafa İsen), Ankara: Akçağ Yayınları, 1997.

Büyük Türk Klasikleri, Ötüken-Söğüt, İstanbul, 8, 1988.

Fatîm Dâvud, *Tezkire-i Fatîm (Hâtimetü'l-Eş'âr)*, İstanbul, 1271.

Hacıbegzâde Ahmed Muhtar, *Şâir Hanımlarımız*, İstanbul, 1311.

<http://www.yazmalar.gov.tr>

<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi>

Leylâ Hanım Divanı, (haz. Mehmet Arslan), İstanbul: Kitabevi, 2003.

Mehmed Zihnî, *Meşâhirü'n-Nisâ*, İstanbul, 2, 1295.